

ZAGREBAČKI CENTAR
ZA NEZAVISNU KULTURU I MLADE
www.upogoni.org

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2012. GODINU

Izvještaj sastavili:

Nenad Barić, voditelj programa u Jedinstvu

Marijana Rimanić, koordinatorica programa (do 03.12.2012.)

Sonja Soldo, koordinatorica programa (od 4.12.2012.)

Emina Višnić, ravnateljica

1. Organizacijski razvoj

Organizacijski **tim** u 2012. godini se nije bitno mijenjao. Koordinatorica programa Marijana Rimanić radila je u radnom vremenu od 4 sata dnevno na poslovima vezanim uz programe u Mislavovoj te onima vezanim uz programe međunarodne suradnje. Od 4.12.2012. s porodiljnog dopusta se vratila Sonja Soldo koja je preuzela radno mjesto sa satnicom od 6 radnih sati (kako ga je i ostavila) i nastavila s ukupnim poslovima koordinacije programa te na radu na programima Pogona. Nenad Barić, voditelj realizacije programa u Jedinstvu nastavio je raditi na koordinaciji i realizaciji programa u Jedinstvu te na poslovima investicijskog održavanja (6 sati dnevno). Administratorica je bila zaposlena na 6 sati dnevno u periodu 01.01.- 30.06.2012. a onda je vraćena na 4 sata zbog nedostatnih sredstava. Ravnateljica je jedina radila u punom radnom vremenu i to na poslovima općeg organizacijskog, programskog i financijskog upravljanja, strateškom razvoju, komunikaciji s osnivačima, međunarodnoj suradnji i jačanju prepoznatljivosti Pogona. Svi zaposlenici su radili i na poslovima promidžbe.

Kroz 2012. kontinuirano smo radili na održavanju kvalitetne **komunikacije s osnivačima**, bilo pismenim putem bilo na sastancima. Tako je održan niz sastanaka s predstavnicima Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport, a i delegacija Ureda, predvođena zamjenikom pročelnika, g. Tedijem Lušetićem je i posjetila Pogon Mislavovu i Pogon Jedinstvo (27.8.2012.). Na redovnoj sjednici skupštine Saveza udruga Operacija Grad 26.3.2012. ravnateljica je podnijela godišnje izvještaje i predstavila plan rada i financijski plan za 2012. godinu (koji su dostavljeni i Gradu Zagrebu). U suradnji sa Savezom 7.12.2012. održan je skup članica i drugih organizacija korisnika na kojem je predstavljeno idejno rješenje rekonstrukcije Jedinstva, a koji je predstavljen u Gradskom uredu za obrazovanje, kulturu i šport 10.12.2012. Posebna prezentacija održana je i u Zagreb Forumu 19.12.2012., a za predstavnike Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj grada (uz sudjelovanje i gđe. Štefice Mihalić iz Ureda za obrazovanje, kulturu i šport). Sve prezentacije održala je jedna od autorica projekta, arhitektica Miranda Veljačić.

Nastavili smo i redovnu **komunikaciju s organizacijama korisnicima**, uglavnom preko on-line alata, a vezano prije svega uz realizaciju programa. Uveli smo i pozivanje na predlaganje programa u kvartalnoj dinamici, kada se pozivaju sve organizacije da predlože programe za termine koji još nisu rezervirani.

Vezano uz **unutarnju organizaciju**, nastavili smo s redovnim tjednim sastancima cijelog tima gdje smo se bavili rješavanjem tekućih pitanja kao i operativnim i strateškim planiranjem. Početkom godine kreiran je operativni plan čija se realizacija pratila upravo na tim sastancima. Izrađen je i novi nacrt strateškog plana za razdoblje 2013. do 2017. Strateški plan se planira predstaviti osnivačima nakon dovršetka postupka javnog natječaja za imenovanje ravnatelja u 2013. godini.

Programski savjet radio je na svojim redovnim sjednicama – tokom godine održane su četiri sjednice: 6.3., 17.5, 18.9. i 7.12. Između sjednica, Savjet je radio on-line, putem zasebne mailing liste, reagirajući na upite zaposlenika

Pogona. Na sjednicama savjeta i u raspravama sudjelovali su svi članovi Savjeta: Tomislav Medak, Nikola Pandurić, Zvonimir Dobrović, Dea Vidović i Ivan Kralj. U tom sazivu Savjet je radio do kraja svog mandata, a 15.12.2012., na prijedlog Saveza udruga Operacija Grad, imenovan je Programski savjet u novom sazivu kojeg čine: Mirela Travar, Sunčica Ostoić, Borut Šeparović, Tamara Curić i Zvonimir Dobrović.

U protekloj godini Pogon je nastavio ulagati u **profesionalnu obuku** zaposlenika. Tako je Ravnateljica E. Višnić je nastavila sudjelovati u prestižnom međunarodnom programu 'Summer International Fellowship Program' pri DeVos Institute of Arts Management, Kennedy Cener for Performing Arts, Washington, SAD. U sklopu programa u razdoblju od 30.6. - 29.7 boravila je u Washingtonu gdje je sudjelovala u seminarima i drugim oblicima obuke iz različitih područja strateškog kulturnog menadžmenta. Osim boravka u Washingtonu, na specifičnim elementima radilo se i na zasebnim telefonskim konferencijama (14.3. i 4.12.). Stečena znanja primjenjuje u svakodnevnom radu Pogona, a osobito vezano uz strateški razvoj. Sve troškove vezane uz ovaj program edukacije pokriva Kennedy Centar.

E. Višnić je sudjelovala i na seminaru o Programu za cjeloživotno učenje EU u organizaciji Agencije za mobilnost i programe EU (Zagreb, 13.11.2012.). Na seminaru se govorilo o različitim oblicima potpora, načinu funkcioniranja programa i prilikama za predlaganje projekata. Seminar je bio besplatan.

Koordinatorica programa Marijana Rimanić sudjelovala je na konferenciji "Ususret Europskom socijalnom fondu - novi izazovi i mogućnosti za organizacije civilnoga društva" u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva i IMPACT Centra, Zadar, 12. i 13. 04. 2012. Cilj konferencije bio je predstaviti Europski socijalni fond (ESF) kao jedan od strukturnih fondova koji će najvjerojatnije biti najveći europski izvor financiranja projekata i programa organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj kada ona postane punopravna članica Europske unije te prigoda za sudionike konferencije da se izravno od kolega iz 6 zemalja članica upoznaju s mogućnostima koje ESF pruža. Troškove puta pokrio je Pogon, a ostale troškove (smještaj, prehrana, materijali) organizatori konferencije.

Administratorica Ruža Gajić Guljašević sudjelovala je na seminaru u organizaciji tvrtke Tim4Pin - Centar za razvoj javnog i neprofitnog sektora - Specijalizirana radionica za ustanove u kulturi na temu: Obveze kazališta, muzeja, knjižnica, arhiva i drugih ustanova u kulturu u svezi davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti i sustava financijskog upravljanja te specifične evidencije poslovnih događaja i transakcija uoči sastavljanja polugodišnjih financijskih izvještaja i pripreme financijskih planova. Troškove kotizacije platio je Pogon.

2. Jačanje prepoznatljivosti i vidljivosti Pogona

Pogon u široj javnosti

Pogon je svoje marketinške i komunikacijske aktivnosti i u protekloj godini nastavio prije svega razvijati na svojim mrežnim stranicama te na svojoj Facebook stranici, i to unatoč tome što za to nema posebnih resursa (niti financijskih niti ljudskih). Tako smo gotovo svi (a prije svega M. Rimanić i N. Barić) radili na redovitom ažuriranju naših **osnovnih stranica** (www.upogoni.org): najave svih programa, posebno ažuriranje stranica vezanih uz Pogonove projekte, redovno ažuriranje popisa korisnika i dokumentacije koja je dostupna javnosti (godišnji programi rada i financijski planovi, godišnji programski i financijski izvještaj te drugi dokumenti). Isto tako radili smo na održavanju **stranica za korisnike** (www.upogoni.org/korisnik) te na ažuriranju novih informacija (nova pravila za rezervaciju termina, mogućnosti korištenja opreme u povoljnom najmu i sl.).

S korisnicima smo redovno komunicirali i putem **mailing liste za organizacije korisnice** pogon-orgs@upogoni.org, koja je dosegla broj od oko 200 članova, a na koju osim informacija vezanim uz Pogon dajemo i redovan servis dijeljenja informacija koje mogu biti korisne za organizacije mladih i nezavisne kulture u Zagrebu (različiti natječaji, javne rasprave i savjetovanja i sl.). S publikom komuniciramo i putem **Pogon-INFO biltena** kojeg prima oko 700 pretplatnika. On služi za obavještavanje o programima koji se odvijaju u prostorima Pogona, te daje informacije vezane za sudjelovanje umjetnika i mladih na domaćim i međunarodnim rezidencijama, seminarima, radionicama i slično. Bilten je redovno slan 2 puta mjesečno.

Pogonova **Facebook stranica** broji preko 2,700 like-ova, odnosno jedinstvenih Facebook korisnika koji prate naše aktivnosti. Većina korisnika je iz Hrvatske, nakon čega slijede korisnici iz susjednih zemalja - Srbije, Bosne i Hercegovine te Slovenije. Tokom čitave godine broj like-ova je kontinuirano rastao u prosjeku 3-5 dnevno. Na Pogonovoj Facebook stranici objavljujale su se uglavnom informacije o programima koji se odvijaju u prostorima Pogona, fotografije s događanja, a kreirani su i događaji (eventi) putem kojih se korisnike Facebooka pozivalo na sudjelovanje u programima. U prosjeku je tjedno objavljivano 5 postova. Sadržaj stranice dopirao je u prosjeku do oko 3000 korisnika dnevno.

Obzirom na vrlo ograničena sredstva, u protekloj godini nismo mogli imati redovna **oglašavanja** u fizičkom prostoru. No uspjeli smo provesti jednu kampanju u razdoblju od 12.04. do 1.5. koristeći 100 B1 sendvič plakata na slijedećim lokacijama: Savska, Ulica Grada Vukovara, Ulica hrvatske bratske zajednice, Avenija Većeslava Holjevca, Miramarska, Okretište Čnomerec, Horvaćanska, Maksimirska, Ivana Lučića, Avenija Marina Držića.

Pogon u profesionalnoj zajednici

Posebna nam je čast istaknuti bitno prepoznavanje lokalne profesionalne zajednice koje se očituje u tome da je Pogon **nominiran za godišnju nagradu Udruge plesnih umjetnika Hrvatske**.

Pogon je i tijekom 2012. godine bio predstavljen na brojnim **međunarodnim i domaćim skupovima**:

E. Višnić održala je predavanje pod naslovom "Role of culture in society" na otvaranju međunarodne konferenciji "Fresh Circus #2" koja je održana u Parizu 11. i 12. travnja, a na kojoj se okupilo preko 500 sudionika, uglavnom iz europskih zemalja, ali i iz Australije, SAD-a, afričkih i azijskih zemalja. Višnić je predstavila ne samo Pogon, već i šire djelovanje zagrebačke scene nezavisne kulture i mladih. Višnić je na konferenciji sudjelovala na poziv organizatora (europska mreža Circostrada), a honorar za predavanje je prihod Pogona.

E. Višnić je kao stručnjakinja sudjelovala na međunarodnom skupu "Urbi et Orbi. Living Arts, City and City Dwellers" koji se održavao u Bruxellesu od 27. do 31. kolovoza 2012. i to kao jedna od govornica na okruglom stolu "Art Side Story: Artists vs Politics" (29.8), gdje je, među ostalim, predstavila rada Pogona i zagrebačke scene. Višnić je na konferenciji sudjelovala na poziv organizatora (CIFAS), a honorar za predavanje je prihod Pogona.

M. Rimanić je predstavila Pogon i njegove programe međunarodnoj i domaćoj publici okupljenih na programu "Reci više" u sklopu Ganza novog Festivala u organizaciji Kulture promjene Studentskog centra u Zagrebu. Program je održan 22. rujna 2012. u Studentskom centru. Predavanje je održano volonterski.

E. Višnić je na poziv organizacija okupljenih oko Doma mladih u Splitu 28. rujna 2012. u prostoru Info zone održala detaljnu prezentaciju Pogona, uključivši model civilno-javnog partnerstva, način funkcioniranja i programiranja, financijske aspekte i slično. Splitske organizacije, kao i Multimedijalni kulturni centar, koji upravlja Domom mladih, izrazile su namjeru da svoj sustav korištenja Doma grade na temelju Pogonovih iskustava. Troškove putovanja pokrili su organizatori, a predavanje je održano volonterski.

E. Višnić je sudjelovala u Amsterdamu na međunarodnom skupu Mirror Salon: Reflecting on the Future of Funding in Cities (6. listopada 2012.) kojeg su organizirali Fond za kulturu Grada Amsterdama i Europska kulturna fondacija. Na skupu se govorilo o različitim modelima financiranja kulture i drugih oblika podupiranja kulture, a Višnić je u tom kontekstu predstavila i iskustva Pogona. Troškove putovanja i smještaja pokirio je organizator.

Na poziv Europske komisije, Višnić je boravila u Bruxellesu od 14. do 17.12.2012. gdje je kao jedna od govornica predstavila projekt Corners of Europe u sklopu panela "Diversifying the audience: Shared access?" koji je održan u okviru konferencije "European Audiences: 2020 and beyond" (16. i 17. listopada 2012.). Konferencija je održana kao dio međunarodnog događanja "Culture in motion 2012", a Višnić je sudjelovala i na skupu Europske prijestolnice kulture koji se održao dan ranije. Putne troškove pokirio je organizator. O konferenciji Višnić je objavila i detaljan izvještaj u tekstu "Novosti iz Bruxellesa" koji je objavljen na stranicama Pogona (<http://www.upogoni.org/wp/2012/novosti-iz-bruxellesa/>), a preuzeli su ga i neki

domaći portali.

U sklopu IETM godišnje konferencije u Zagrebu, Marijana Rimanić predstavila je projekt *Corners of Europe* u okviru radne grupe od nazivom: *Discussion on the new EU programme (Creative Europe): putting our projects into its priorities*. (27. listopada 2012.) Predstavljanje projekta poslužio je sudionicima radne grupe kao primjer dobre prakse te kao poticaj za raspravu pri razvoju suradničkih projekata na Europskoj razini.

E. Višnić je zajedno s Chrisom Torchem moderirala godišnju konferenciju mreže Culture Action Europe (9. i 10. studenog 2012.). Profesionalci i stručnjaci za kulturu, njih oko 150 iz brojnih europskih zemalja, u dva su dana trajanja konferencije *Act for Culture, Act for Europe* razmatrali različita pitanja vezana uz budućnost kulture i njenu ulogu u društvenom razvitku. O konferenciji Višnić je objavila i detaljan izvještaj u tekstu "Novosti iz Bruxellesa" koji je objavljen na stranicama Pogona (<http://www.upogoni.org/wp/2012/novosti-iz-bruxellesa/>), a preuzeli su ga i neki domaći portali.

Pogon je predstavljen i na Kongresu Europske mreže kulturnih centara pod nazivom "Shortcut Europe" koja se održala u Zagrebu od 15. do 17. studenog 2012. Pogonov institucionalni model i njegov model rada predstavljen je međunarodnoj stručnoj javnosti u sklopu sesije "Cultural centers as platforms for citizens engagement and development of civil society: Hybrid management systems". Pogon je predstavila E. Višnić.

E. Višnić je predstavila institucionalni i programski model Pogona na javnoj tribini "Prostori nezavisne kulture" koja se 13. prosinca 2012. održala u Rijeci te na kojoj su sudjelovali akteri iz različitih gradova Hrvatske, lokalni donositelji odluka i šira zainteresirana javnost.

Tijekom godine Pogon je posjetilo i nekoliko grupa studenata iz inozemstva, a djelatnici Pogona održali su prezentacije u kojima su ih informirali o načinu rada pogona i njegovom značaju u smislu razvoja javnih politika za kulturu, mlade i urbani razvoj.

Članstvo u europskim mrežama

I u 2012. godini Pogon je aktivno sudjelovao u radu europskih mreža čiji je aktivni član: Culture Action Europe (CAE) i IETM.

Tako je Višnić kao potpredsjednica Izvršnog odbora CAE sudjelovala na sjednicama istog u Bruxellesu (siječanj, ožujak i studeni) te na nekoliko on-line sjednica (2 u siječnju, u ožujku, lipnju, rujnu i listopadu). Osim toga, sudjelovala je i u radu opće skupštine 9. i 11. listopada u Bruxellesu. Tijekom trajanja sjednice razgovaralo se o planu rada mreže, s posebnim naglaskom na uključivanje članica kroz njihove lokalne aktivnosti te povezivanje tih aktivnosti na europskoj razini. Osim toga, govorilo se o trenutnoj situaciji pregovora vezano uz proračun Europske unije 2014 – 2020. U drugom dijelu skupštine, održanom u nedjelju 11. studenog 2012., odobren je financijski izvještaj organizacije za 2011. te plan proračuna za 2012. Održani su i izbori za 4 člana Izvršnog odbora te dogovoren plan rada za 2013. godinu. Troškove puta i smještaja pokrilo je Ministarstvo kulture.

E. Višnić je u svrhu pripreme IETM-ova skupa u Zagrebu sudjelovala na proljetnom skupu u Copenhagenu (28. - 31. ožujka 2012.), gdje je moderirala radnu grupu pod nazivom "Celebration of Stupidity" te sudjelovala u raspravi "European Cultural Policy Towards 2020". U sklopu skupa održana je i opća godišnja skupština mreže na kojoj su predstavljeni financijski i programski izvještaji te budući planovi. Troškove puta i smještaja pokrio je organizator.

Suorganizacija skupa IETM Zagreb - Jesenska plenarna sjednica

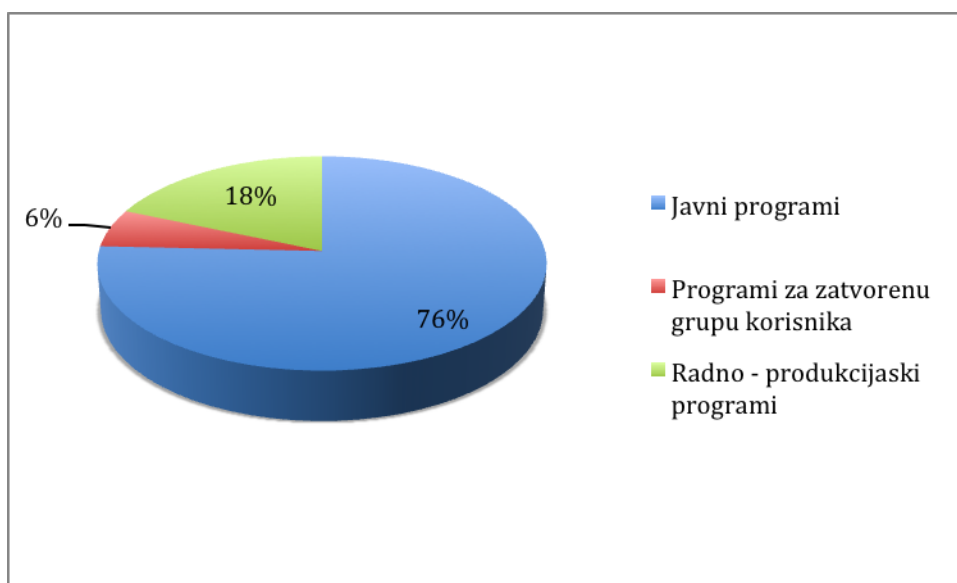
U Zagrebu je od 25. do 28.10.2012. održana jesenska plenarna sjednica mreže IETM, a zajednički su je organizirali: Domino / Perforacije, Studentski centar / Kultura promjene, Eurokaz, Hrvatski institut za pokret i ples, Pogon i Drugo more (Rijeka). Članovi više od 500 organizacija iz 45 zemalja, u Zagrebu su od 25. do 28. listopada sudjelovali na Jesenskoj plenarnoj sjednici IETM mreže, najveće mreže profesionalaca iz područja izvedbenih umjetnosti. Osim bogatog umjetničkog programa koji se sastojao od 19 plesnih i kazališnih predstava i performansa hrvatskih umjetnika, sudionici sjednice mogli su i birati između 15 radnih grupa, panela i predavanja te sudjelovati i na više od 20 popratnih događaja prije i tijekom sjednice. Tako su neki od učesnika otputovali u Rijeku gdje su imali priliku obići grad te pogledati dvije predstave - YKOM igra te BadCo.: Ima li života na pozornici - Vježbe iz oblikovanja Zemlje, organizirane u suradnji s našim partnerima iz Rijeke, udrugom Drugo more. Uz brojna predavanja, među kojima ona ministrice kulture prof. dr. Andree Zlatar Violačić, Michaela Kaisera iz Kennedy Centra, umjetnika Dragana Živadinova, zatim Gordane Vnuk, Arnda Wesemanna i brojnih drugih teoretičara i praktičara izvedbenih umjetnosti, sudionici IETM Zagreb imali su se prilike upoznati s radom domaćih umjetnika te razmijeniti iskustva i kontakte tijekom mnogobrojnih događanja u popratnom programu. Između ostalog, u popratnom programu, predstavljena je i knjiga Dragana Klaića: "Resetting the Stage: Public Theatre Between Market and Democracy", a učesnici su nastavljali druženje i umrežavanje i u Kinu Europa te Pogon Jedinstvu, gdje se odvijao večernji program. Svečano otvaranje programa sjednice upriličeno je u Staroj gradskoj vijećnici, gdje je okupljene pozdravio predsjednik Gradske Skupštine, gđin Davor Bernardić. U kinu Europa organiziran je svojevrsan domjenak / performans tijekom kojega su se predstavnici mreže iz Brisela zahvalili domaćinima i predstavili organizatore naredne sjednice, koja će se održati u Dublinu, početkom 2013. godine. Posebnost ove IETM-ove sjednice je u program koji se nije bavio isključivo produkcijom, financijskim strukturama i strategijama suradnje, već i estetikom kazališne produkcije u konkretnom socijalnom kontekstu. Također, ovo je bila iznimna prilika za predstavljanje domaće izvedbene scene nekima od najvažnijih međunarodnih promotora, koproducenta, ravnatelja festivala i producenata.

3. Resursni servis za programe

Pogon JEDINSTVO

Pogon Jedinstvo ima dvije dvorane koje korisnici mogu rezervirati i koristiti – Velika dvorana i Mala dvorana, uz nekoliko dodatnih pomoćnih prostorija, te dvorište koje dijeli s klubom Močvara. Mala dvorana, osim za manje koncerte, druga javna događanja poput manjih izložbi i za radno-produkcijske potrebe, često služi kao dodatna pomoćna dvorana (npr. kao garderoba, backstage itd.) kod organizacije većih i zahtjevnijih programa u Velikoj dvorani. Prostor Velike dvorane se uglavnom koristi za javna događanja iz područja izvedbenih i likovnih umjetnosti, glazbena događanja, kao i interdisciplinarne programe.

Iskorištenost po tipu programa:

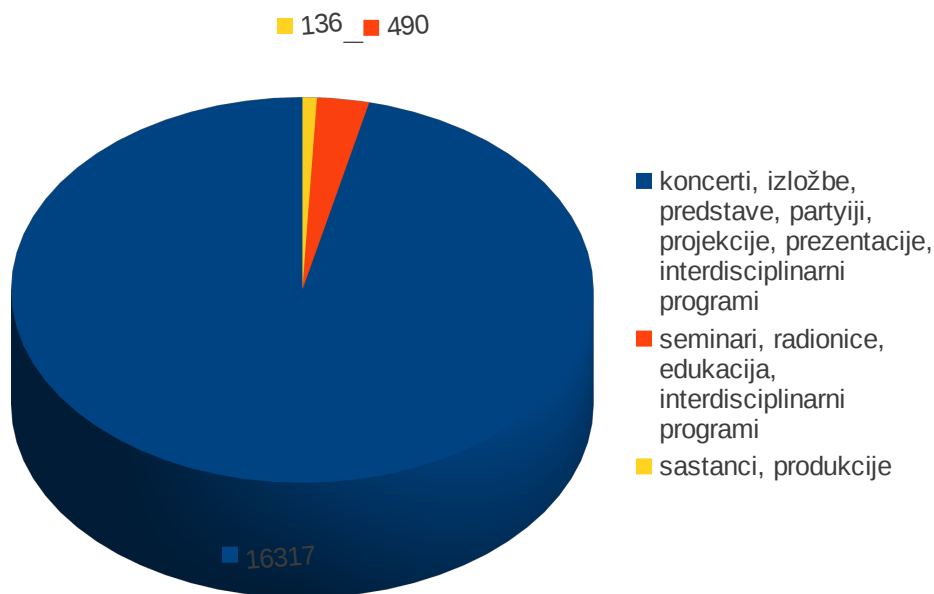

U 2012.g. Pogon Jedinstvo se koristilo ukupno **294 dana** tijekom kojih se održalo **70 različitih programa**. Osim toga, i ove se godine u zajedničkom dvorištu koje Pogon Jedinstvo dijeli sa klubom Močvara u lipnju održala jedna velika glazbena manifestacija, Rokaj Fest Reloaded kojeg je posjetilo oko 2400 ljudi. Ukupni broj posjetitelja od **16.943** u 2013. godini predstavlja povećanje od 1/3 u odnosu na prošlu godinu.

Povećana posjećenost ukazuje na to da je prepoznatljivost Pogona ojačana, kako u široj javnosti, tako i u profesionalnim krugovima, što je i zacrtano strateškim smjernicama donesenim u prošloj godini. Povećani interes organizatora velikih glazbenih događanja, kao što su organizacije *Prokop* i *Urbana glazba*, kao i nastavak dosadašnjih suradnji s primjerice organizatorima izložbi suvremene umjetnosti kao što su Kontejner – biro suvremene umjetničke prakse i udruga 90/60/90, dokaz su prepoznatosti u profesionalnoj zajednici. Interes šire zajednice, osim po porastu posjećenosti, vidljiv je i po rastućem broju pretplatnika koji žele primati obavijesti o Pogonovom programu putem newslettera i Facebooka.

Uz to što je iskorištenost prostora u danima povećana petnaestak posto u odnosu na 2011. godinu, bitno je reći da se to povećanje odnosilo na velika javna događanja, zahtjevna u realizacijskom smislu i vidljiva u smislu posjećenosti i odjeka u medijima. Tu valja spomenuti United Electronic Sound muzičke programe, koncerte grupa Ensiferum i God Is an Astronaut te plesni festival Platforma.hr. Većina javnih događanja u Jedinstvu međunarodnog su karaktera.

Udio publike po tipu programa:

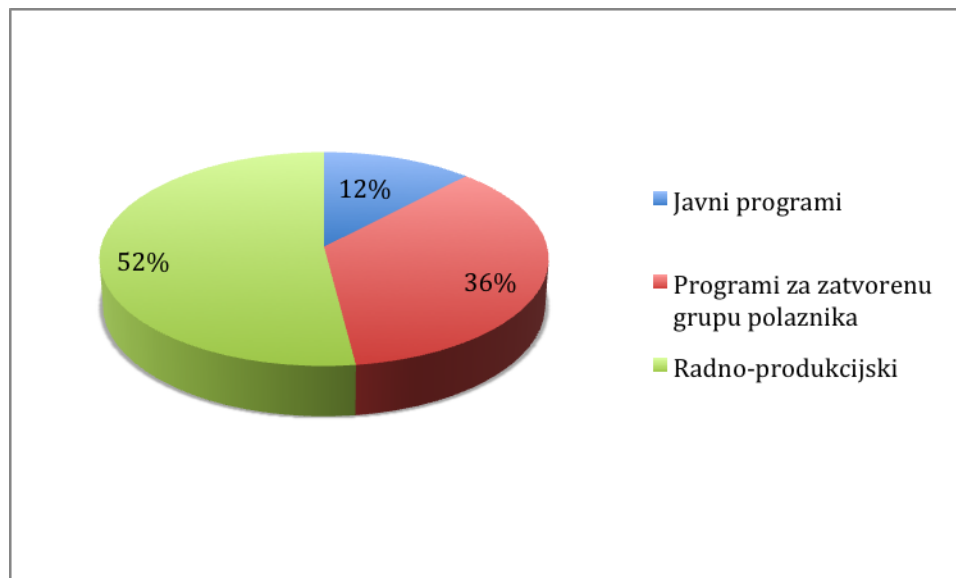

Pogon MISLAVOVA

Konferencijska dvorana koristi se za programe neformalne i alternativne edukacije, javna događanja kao što su predavanja i prezentacije, rasprave i tribine, te različite radno-produkcijske programe. Isto tako, Pogon omogućuje organizacijama nezavisne kulture i mladih da koriste dio resursa ureda Centra kao privremeni ured za organizaciju pojedinih događanja ili provedbu konkretnih projekata, za potrebe sastanaka te za konferencije za medije.

Konferencijsku dvoranu koristilo je 1440 ljudi u **396 termina**.

Iskorištenost po tipu programa (po broju termina):

Programi neformalne edukacije nastavili su se i u 2012. godini, tako da su uz već uhodane programe *Kulturpunktova novinarska školica* i *Kustosku platforma* uključivali i *Filmske radionice* koje provodi nova organizacija korisnik, Restart. Važno je napomenuti da je interes za programe koji se ponavljaju na godišnjoj bazi sve veći. Pored ovakve višemjesečne edukacije u 2012. održani su brojni seminari i radionice iz raznih područja; mladi, rodna ravnopravnost, otvoreni softver, projektno upravljanje, psihodrama, pjevačke tehnike itd.

Sastanci različitih projektnih timova, upravljačkih tijela i ostale radno-produkcijske aktivnosti korisnika odvijale su se u prosjeku 4 puta tjedno u konferencijskoj dvorani, što je otprilike dvostruki porast u odnosu na godinu ranije. Stalni termin i dalje je koristila Lezbijska grupa Kontra za pjevačke probe Le Zbora, prvog hrvatskog lezbijsko-feminističkog zbora, Centar za anarhističke studije za redovite tjedne sastanke u svrhu provođenja izdavačkog programa.

Privremeni ured bio je zauzet oko 7 mjeseci tijekom godine, a koristile su ga organizacije Ceška beseda, Mozillians, Sindikat biciklista, Montažstroj i Confuzion za pripremu svojih programa.

Programi koji se održavaju u Pogonu Mislavova uglavnom su lokalnog karaktera, ali ima i događanja vezanih uz međunarodne suradničke projekte u kojima sudjeluju organizacije iz područja kulture kao što su BLOK i Mala performerska scena te organizacije za mlade kao Mreža mladih Hrvatske i Forum za slobodu odgoja. Međunarodni programi sudjeluju s 12 % u broju publike/sudionika koji su u 2012. posjetili programe.

Produkcijski i prezentacijski servis

Pogon je još krajem 2011. godine Gradskom uredu za obrazovanje, kulturu i šport dostavio prijedlog modela produkcijsko-prezentacijskog servisa, s posebnim naglaskom na izvedbene umjetnosti. Međutim, prijedlog nije prihvaćen, zbog, čini se, nedostatnih sredstava te se u ovoj razvojnoj fazi

odustalo od takvog usmjerenja Pogona. Umjesto toga, Pogon se okrenuo međunarodnim koprodukcijama sufinanciranim iz sredstava Europske unije kao prijelaznoj fazi prema stabilizaciji u kojoj bi mogao značajnije doprinijeti poboljšanju uvjeta rada i razvoju publike za lokalnu nezavisnu produkciju.

Tekuće i investicijsko održavanje

Od investicijskih radova, dovršena je nadstrešnica pred ulazom u Pogon Jedinstvo, zamijenjena čelična mreža na odvodnom kanalu ispred ulaza u podrumsko skladište, dovršen pregradni zid u kotlovnici te zamijenjen prozor u Kotlovnici sa čeličnom mrežom i metalnim poklopcem. Od manjih radova, prebojana je Velika dvorana te hodnik, postavljena vanjska rasvjeta na nadstrešnici, nekoliko puta su vršeni popravci u sanitarnom čvoru, servisirana je konzolna dizalica u Velikoj dvorani, popravljani strujni kabeli. Osim redovne nabave potrošnih materijala (osigurači, razne ljepljive vrpce, konopi, sredstva za čišćenje i održavanje, žarulje, sitni alat itd.) u Jedinstvu se u 2012. naručila izrada 3 pokretna pulta na kotačima. Navedeno je bilo moguće ostvariti zahvaljujući povećanju sredstava iz gradskog proračuna te zahvaljujući potpori Ministarstva kulture.

Zahvaljujući potpori Ministarstva kulture, nabavljena je i dodatna računalna oprema. Oprema je kupljena za svrhu i koristit se za umjetničke i kulturne programe u Pogonu Jedinstvo te za realizaciju programa i projekata međunarodne suradnje. Nabavljena je sljedeća oprema: prijenosno računalo Dell Inspiron N5720, Monitor Samsung S 22B150N, stolno računalo HP 600 B s monitorom HP 20" i periferijom (miš, tipkovnica). Također, sredstvima Ministarstva financirana je i instalacija opreme te instalacija i konfiguracija operativnog sustava Ubuntu.

Pripremljen je i prezentiran idejni projekt rekonstrukcije Pogona Jedinstvo, a koji obuhvaća sljedeće: 1. Snimak postojećeg stanja, 2. Program, 3. Idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje i 4. Idejni projekt za rekonstrukciju. Izrada idejnog projekta financirana je sredstvima Ministarstva kulture. Idejno rješenje prezentirano je svim relevantnim dionicima: osnivačima, organizacijama korisnicama i Ministarstvu kulture, a korisnici prostora okupljeni su i na posebnoj radionici (9. listopada) kako bi mogli dati svoje prijedloge i izraziti potrebe.

Akcije i manifestacije

U 2012. Pogon je planirao započeti akcije / manifestacije koje su orijentirane na neposrednu lokalnu zajednicu odnosno susjedstvo oko Jedinstva. Tako smo na natječaju za javne potrebe u kulturi Grada Zagreba na Vijeće za centre za kulturu predložili program "ReArhitektura - Savski dnevni boravak", koji nije prihvaćen te stoga taj program nije niti proveden.

4. Razvoj suvremene umjetničke produkcije i uključivanje u europske tokove razmjene i suradnje

Razmjena s Akademie Schloss Solitude - East European Network

Ovogodišnja Pogonova rezidentica Sybille Neumeyer pristigla je na rezidencijalni boravak 18.11.2012. godine u sklopu Programa razmjene umjetnika na rezidencijalnim boravcima s Akademie Schloss Solitude. Prije samog rezidencijalnog boravka posjetila je Zagreb u srpnju kako bi se upoznala s gradom i što bolje pripremila za istraživanje i produkciju umjetničkog rada. Sukladno svojim dosadašnjim interesima, stupila je u kontakt s Botaničkim vrtom u Zagrebu te najveći dio svog istraživanja provela tamo, proučavajući vizualne strukture koje formiraju biljke obzirom na njihove uvjete rasta. Rezultat istraživanja predstavila je na jednogvečernjoj izložbi i prezentaciji u prostorima Pogona Jedinstvo, 14.12.2012. na izložbi pod nazivom *the odd and the even*. Izložba se sastojala od projekcije dia-slajdova, printa skenova i instalacije od drveća i zemlje. Tom je prilikom kroz svoje radove analizirala konflikt prirode i kulture, te poriv čovjeka da kultivira ono što je divlje i nepoznato. Zauzevši ulogu "neurotičnog arhivara", posvetila se pitanjima pravilnosti, uniformiranosti i geometrije, pitanjima pokušaja kontrole prirodnih procesa kao i bezuspješnom, ili bolje rečeno beskorisnom pokušaju mjerenja i analize prirodnih, organskih struktura neadekvatnim mjernim instrumentima. U sklopu izložbe održan je i razgovor s autoricom sa ciljem približavanja njezinih interesa i metoda rada zagrebačkoj publici. Izložbu je kurirala voditeljica programa Marijana Rimanić.

Voditeljica programa Marijana Rimanić bila je u posjetu partnerskoj organizaciji Akademie Schloss Solitude u periodu od 10/11/2012 do 13/11/2012. godine. U tom periodu sastala se sa ravnateljem organizacije Jean Baptiste Jolyjem radi dogovora o detaljima nastavka suradnje. Također, voditeljica programa sastala se sa Mitch McEwan, Danielle Adair, Jenny Brosinski, Alan Worn i Aparatus 22 (Dragos Olea, Erika Olea i Maria Farcas) - Solitudeovim rezidentima zainteresiranim za rezidencijalni boravak u Zagrebu 2013. godine u svrhu odabira jednog od zainteresiranih kandidata za Rezidenciju u Zagrebu 2013. godine.

Four Corners of Europe - R&D

Four Corners of Europe je suradnja između kulturnih inicijatora i organizacija koje dolaze iz cijele Velike Europe, a provodi ga šest organizacija: Intercult i Umea 2014 iz Švedske, Exodos iz Slovenije, City Culture Institut Gdansk iz Poljske te Drugo more i Pogon iz Hrvatske. Suradnja se odvija kroz 17-mjesečni projekt koji se fokusira na istraživanje, promatranje, analizu, umrežavanja i razvoj temeljnih ideja za buduće koprodukcije i kuriranje radova.

Glavne aktivnosti projekata okupljene su oko serije "ekspedicija" - umjetnici, istraživači i osobe zadužene za dokumentaciju zajedno odlaze na ekspediciju s ciljem da se povežu s lokalnim umjetnicima, udruženjima, studentima i angažiranim građanima. Upućuju se na putovanja u kojima istražuju, posjećuju male gradove, sela i poneke velike gradove. Komunikacija je obostrana, a svaki umjetnik priprema akciju ili umjetnički rad kao dar mjestu koje je posjetio. Tijekom 2012. godine održane su dvije ekspedicije: Balkan i Istok.

Od 15. do 30. travnja odvijala se Ekspedicija Balkan, istraživačko putovanje u kojem su sudionici obišli sljedeća mjesta i gradove: Zagreb (HR), Sirogojno (SRB), Užice (SRB), Prizren (KOS), Skadar (ALB), Cetinje (MNE), Dubrovnik (HR), Mostar (BIH) i Rijeka (HR). Na istraživačkoj ekspediciji sudjelovalo je 20 umjetnika iz 7 zemalja te partneri iz organizacija koje sudjeluju u projektu. Cilj istraživanja bio je posjetiti mjesta u regiji koja su po svojoj geografskoj, političkoj i/ili ekonomskoj situaciji marginalizirana, upoznati se s kulturom, tradicijom povijesti i naslijeđem ovih mjesta te se suočiti sa stereotipima koji su još uvijek aktualni. Kulturne organizacije koje djeluju na tim mjestima bile su nam izvori informacija o suvremenim kulturnim programima, poveznica za susrete s lokalnim umjetnicima i sugovornici za dijalog o među-regionalnoj i međunarodnoj kulturnoj suradnji. Kroz susrete s lokalnim umjetnicima, organizatorima i stanovništvom, osim tradicije i autohtonog kulturnog naslijeđa, sudionici programa bavili su se pitanjima i problemima novih država nastalih nakon raspada Jugoslavije, poslijeratnim suživotom te nacionalnom i vjerskom tolerancijom, pitanjima kulturne produkcije i prezentacije suvremene umjetnosti i kulture u tim sredinama. U sklopu Ekspedicije održane su tri javne rasprave/okrugla stola: Kulturne politike, međunarodna suradnja i nezavisna scena (Prizren), Perspektive gradova kulture (Cetinje) i Što je balkanski umjetnik u Europi? (Rijeka).

Posebno valja istaknuti da su sve organizacije bile izuzetno zainteresirane za projekt, suradnju s umjetnicima i organizatorima Corners projekta, a organizacije iz Užica, Prizrena i Mostara pridružiti će se kao partneri nastavku projekta, odnosno procesu produkcije i prezentacije umjetničkih radova proizašlih iz istraživačkih putovanja.

Istočna Ekspedicija održana je u periodu od 18. do 31. kolovoza 2012. godine i obuhvatila je sljedeća mjesta i gradove: Lviv (Ukrajina), Lublin (Poljska), Sejney (Poljska), Krasnogruda (Poljska), Klaipeda (Litva), Nida (Litva), Kaliningrad (Rusija) i Gdansk (Poljska). Na istraživačkoj ekspediciji sudjelovalo je 19 umjetnika iz 8 zemalja te partneri iz organizacija koje sudjeluju u projektu. Tokom Ekspedicije posebna je pažnja bila usmjerena na istraživanje razlika u regijama koje su posjećene s naglaskom na različite poglede na kulturu. Jedan od ciljeva bio je istražiti na koji način se kultura mijenja u spomenutim mjestima te na koji način granice i pogranična područja pomiruju različite historijske i suvremene kulturne utjecaje.

Na obije Ekspedicije održane su jednosatne skupne akcije umjetnika u javnom prostoru kao način direktnog upoznavanja s lokalnim stanovništvom i neposrednog istraživanja. Akcije su funkcionirale i kao participativna događanja koja su direktno uključivala publiku, a istovremeno su se pokazale kao jedan od najboljih načina direktnog istraživanja lokalnog konteksta i povezivanja sa stanovništvom. Javne umjetničke akcije održane su u Užicu, Cetinju, Mostaru i

Kaliningradu.

Pogon je za Ekspediciju Balkan osigurao putovanja za umjetnike Željka Zoricu, Unu Bauer i Ivanu Ivković a za Ekspediciju Istok osigurao je putovanje za Lалу Raščić, Ivanu Ivković i Nedyalka Delcheva.

Tokom 2012. godine organiziran je sastanak partnera u Stockholmu (29/02 - 04/03/2012) na kojem je kao predstavnica Pogona sudjelovala Emina Višnić. Na sastanku se raspravljalo o dotadašnjem tijeku projekta te planovima za nastavak realizacije.

Drugi, ujedno i završni sastanak svih partnera i dijela umjetnika uključenih u projekt održan je u Ljubljani od 12. do 15. rujna gdje su javno predstavljene aktivnosti realizirane u sklopu projekta, postignuti rezultati i planovi za narednih 5 godina nastavka projekta. Raspravljalo se o prijedlozima umjetnika koji su proizašli iz istraživačkog procesa te se planirala njihova realizacija u koprodukciji partnerskih organizacija uključenih u projekt. Osim ranije spomenutih pridruženih partnera, na sastanku u Ljubljani bili su prisutni i partneri koji se pridružuju projektu kao punopravni koproducenti - Arts Council of Northern Ireland (Belfast), Teatro pubblico Pugliese, San Sebastian/Donostia 2016 (San Sebastian), Theatre in the Mill (Bradford) te je potvrđeno da kao partner u projektu sudjeluje i Ministarstvo kulture Adjare (Gruzija).

5. Doprinos jačanju kapaciteta i pozicije zagrebačkih organizacija nezavisne kulture i mladih

Na mailing listi pogon-orgs te putem e-newslettera Pogon redovno dijeli relevantne informacije: prilike za apliciranje, za obrazovanje, izvještaji s većih međunarodnih aktivnosti, različiti međunarodni pozivi za sudjelovanje mladih ili umjetnika i slično.

Pogon je planirao u 2012. godini pokrenuti i edukacijski program usmjeren na jačanje kapaciteta organizacija. Tako smo na Poziv za predlaganje javnih programa u kulturi Grad Zagreba predložili projekt "Sam svoj web-majstor" na Vijeće za centre za kulturu, međutim projekt nije prihvaćen te smo morali odustati od njegove realizacije.

Prilozi:

- Pregled programa: Pogon Jedinstvo i Pogon Mislavova
- Isječci iz tiska (odabir)

U Zagrebu, 28. siječnja 2012.

Emina Višnić,
ravnateljica